

Industria tutunului recrutează o nouă generație

Vorbește deschis. #TobaccoExposed

31 MAI, ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN

COMUNICAT DE PRESĂ AL SOCIETĂȚII ROMÂNE DE PNEUMOLOGIE

SECȚIUNEA DE TABACOLOGIE

Cu ocazia Zilei Mondiale fără Tutun

Și în acest an, în data de 31 Mai, Organizația Mondială a Sănătății celebrează „Ziua Mondială fără Tutun”, prilej de a reaminti efectele nocive ale produselor din tutun și în egală măsură ale fumatului pasiv.

În 2020, campania globală are ca obiectiv demascarea miturilor și expunerea tacticilor imorale folosite de industria tutunului. Această campanie „fără secrete”, își propune să ofere tinerilor cunoștințele necesare pentru a detecta cu ușurință manipularea industriei tutunului, susținându-i astfel să lupte împotriva ei.

Acest lucru este deosebit de important mai ales acum, în acest context pandemic, deoarece studiile arată că fumătorii au un risc mai mare de a dezvolta forme severe de infecție cu coronavirus.

La nivel mondial există 1,3 miliarde de consumatori de tutun. Numărul ar fi și mai mare dacă tutunul nu i-ar ucide pe jumătate dintre utilizatorii săi. La fiecare patru secunde, tutunul ia o altă viață. Pe măsură ce conștientizarea daunelor consumului de tutun a crescut și eforturile globale de control al tutunului s-au intensificat în ultimul deceniu, acceptabilitatea socială a consumului de tutun a scăzut. Acest lucru a făcut ca cei din industria tutunului să-și revizuiască tacticile și să atragă noi utilizatori. „Cei mai vizați de campaniile de publicitate la noile produse de tutun sunt copiii și adolescenții, cărora li se induce mesajul că aceste produse nu sunt dăunătoare sănătății” - a declarat Dr. Monica Marc, Președintele Secțiunii de Tabacologie a Societății Române de Pneumologie.

În ultimii ani au apărut noi produse, promovate ca având riscuri reduse pentru sănătate. Țigările electronice și produsele care conțin tutun încălzit sunt adesea promovate ca produse de consum „cu risc redus”, „fără fum”, „acceptabile social”. Aceste strategii de promovare au

Industria tutunului recrutează o nouă generație

Vorbește deschis. #TobaccoExposed

31 MAI, ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN

potențialul de a determina utilizarea pe termen lung a produselor de nicotină, determinând dependență, sub pretextul de a fi o alternativă mai sănătoasă. Se exploatează faptul că efectele nocive ale acestora pe termen lung nu au fost stabilite și nu sunt încă reglementate în majoritatea țărilor, ceea ce le permite să promoveze utilizarea lor.

În România s-a observat o creștere a interesului tinerilor față de produsele care conțin tutun. Astfel, putem spune că a apărut o nouă categorie a consumatorilor de tutun, cei care vapează țigara electronică și cei care consumă produsele de tutun încălzit. Conform Global Youth Tobacco Survey, realizat în 2017, deși consumul de țigară clasică a scăzut în rândul tinerilor din România, procentul elevilor cu vârsta între 13 și 15 ani care au consumat vreodată măcar un produs din tutun, inclusiv produsele din tutun încălzit, a crescut în 2017 față de 2013 cu 7,5%, de la 35,9% la 38,6%. În rândul fetelor, această creștere este și mai îngrijorătoare, cu 17,4%, de la 31% la 36,4%. Această evoluție negativă este accentuată de creșterea în 2017 comparativ cu 2014, a procentului elevilor care fumează curent țigări electronice. Astfel, în 2017, procentul total al elevilor care fumau curent țigări electronice era aproape egal cu cel al celor care fumau țigări obișnuite, 8,2% respectiv 8,6%, dar și mai grav, mai mulți băieți afirmau că fumează curent țigări electronice decât țigări obișnuite (10,1% versus 9,8%).

Strategiile de marketing sunt deosebit de eficiente în vizarea copiilor și adolescenților și au potențialul de a menține dependența de nicotină la tineri la nivel global. Bătălia pentru consumator se duce din ce în ce mai mult pe platformele de socializare, astfel că „influencerii” urmăriți de copii și adolescenți sunt invitați de aceste industrii să servească drept „ambasadori ai mărcii”, chiar dacă în postări nu sunt dezvăluite detaliile sponsorizării. O altă modalitate eficientă este oferirea de burse de studiu, sponsorizarea unor programe școlare sau tabere iar accesul constant la internet al tinerilor a dus la abordări axate pe jocuri video și aplicații preferate de tineri. Expunerea la produsele din tutun sau comercializarea e-țigărilor în medii de divertisment influențează intenția copiilor și adolescenților de a utiliza aceste produse. Țigările gratuite la diferite evenimente (festivaluri, centre comerciale), diverse obiecte cu logo-

Industria tutunului recrutează o nouă generație

Vorbește deschis. #TobaccoExposed

31 MAI, ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN

uri ale companiilor de tutun, țigarete electronice de unică utilizare și vânzările pe internet, vizează de asemenea recrutarea tinerilor în rândul consumatorilor de tutun.

O altă strategie adoptată pentru a determina tinerii să inițieze consumul de tutun a fost folosirea aromelor la țigările electronice și narghilea. Până în prezent, cercetătorii au identificat peste 15.000 de arome de țigară electronică disponibile, de la arome fructate la gust de bomboane. Reclamele de produse aromate pot spori atractivitatea și pot încuraja copiii și adolescenții să cumpere și să încerce produse cu nicotină. Aromele pot scădea percepția asupra nocivității și dependenței produselor nicotinei.

Modele elegante, cu dimensiuni de buzunar, dispozitivele pentru tutun încălzit sunt promovate pe scară largă ca produse moderne, de înaltă tehnologie, cu modele minimaliste și lansări de produse care le înfățișează drept produse atractive și inofensive.

Toate aceste strategii sunt menite să atragă tinerii și adolescenții în rândul consumatorilor de tutun, de aceea OMS și-a propus să demaște aceste tactici și să avertizeze tinerii despre asaltul zilnic la care sunt supuși.

Prof. Dr. Florin Mihălțan, unul dintre susținătorii vehemenți ai legislației antifumat și membru al Coaliției „România Respiră” (formată în aprilie 2015) și care a stat la baza aprobării acestei legi, afirmă că asistăm la o avalanșă de știri false în ceea ce privește consumul de tutun și COVID 19, inducându-se ideea că fumatul ar avea un rol protector. O revizuire a studiilor efectuate de experți în sănătate publică convocați de OMS la 29 aprilie 2020 a constatat că fumătorii sunt mai susceptibili să dezvolte boli severe cu COVID-19, comparativ cu nefumătorii. De asemenea, aceștia au o predispoziție de a face astfel de infecții mai repede din cauza deficitului de apărare. Acest deficit creează nu doar un risc de boală crescut, dar induce în același timp o întârziere, o prelungire până la momentul vindecării.

Mai mult decât atât, Prof. Dr. Ruxandra Ulmeanu, Președintele Societății Române de Pneumologie, subliniază că „în acest context pandemic, Organizația Mondială a Sănătății face apel la toți tinerii să se alătore luptei antifumat, pentru a deveni o generație fără tutun.”

Industria tutunului recrutează o nouă generație

Vorbește deschis. #TobaccoExposed

31 MAI, ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN

OMS evaluează constant noi cercetări, inclusiv cercetări care examinează legătura dintre consumul de tutun, consumul de nicotină și COVID-19. OMS îndeamnă cercetătorii, oamenii de știință și mass-media să fie precauți cu privire la amplificarea afirmațiilor neprobate că tutunul sau nicotina ar putea reduce riscul de COVID-19. În prezent, nu există informații suficiente pentru a confirma orice legătură între tutun sau nicotină în prevenirea sau tratamentul COVID-19.

Terapiile de înlocuire a nicotinei, precum guma de mestecat și plasturii sunt concepute pentru a ajuta fumătorii să renunțe la tutun. OMS recomandă fumătorilor să ia măsuri imediate pentru a renunța la fumat, prin utilizarea metodelor dovedit eficiente, cum ar fi liniile telefonice gratuite, SMS-urile, terapie de substituție nicotinică, programele de renunțare online.

OMS subliniază importanța unei cercetări sistematice, de înaltă calitate, care să contribuie la promovarea sănătății individuale și publice, subliniind că promovarea intervențiilor neprobate ar putea avea un efect negativ asupra sănătății generale.

Societatea Română de Pneumologie se alătură pe deplin acestor demersuri și, prin acțiunile și evenimentele sale, susține inițiativele antifumat ale Organizației Mondiale a Sănătății.

Dr. Monica Marc

Președintele Secțiunii de Tabacologie a Societății Române de Pneumologie (SRP)

Prof. Dr. Florin Mihălțan

Președintele Secțiunii de Somnologie și Ventilație Non-Invazivă a Societății Române de Pneumologie (SRP)

Membru al Coaliției „România Respiră”, care a făcut posibilă aprobarea în 2016 a legii antifumat în spațiile publice din România

Semnatar Inițiativa 2035 - Prima Generație Fără Tutun a României - Experți Sănătate Publică